

Δελτίο Τύπου Λουξεμβούργο, Παρασκευή, 18 Νοεμβρίου 2016

Νέο σύστημα τραπεζικής εποπτείας της ΕΕ: Καλό ξεκίνημα, αλλά μένει να αντιμετωπιστούν σημαντικά προβλήματα, δηλώνουν οι ελεγκτές της ΕΕ

Σύμφωνα με νέα έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) πέτυχε να συγκροτήσει και να στελεχώσει τον ενιαίο εποπτικό μηχανισμό (ΕΕΜ) εντός στενού χρονικού πλαισίου. Μέσω του ΕΕΜ, η ΕΚΤ είναι πλέον υπεύθυνη για την άμεση εποπτεία περίπου 120 από τους σημαντικότερους τραπεζικούς ομίλους στη ζώνη του ευρώ. Ωστόσο, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις εθνικές αρμόδιες αρχές για τη διασφάλιση της άσκησης «πλήρους και αποτελεσματικής εποπτείας», όπως προβλέπει η νομοθεσία της ΕΕ.

Ο ενιαίος εποπτικός μηχανισμός συγκροτήθηκε το 2014 με σκοπό να αναλάβει μεγάλο μέρος του έργου που εκτελούσαν προηγουμένως οι εθνικές τραπεζικές αρχές. Τέθηκε υπό την αρμοδιότητα της ΕΚΤ, αλλά τα κράτη μέλη εμπλέκονται επίσης ενεργά σε αυτόν.

Πρόκειται για τον πρώτο έλεγχο του ΕΕΣ σχετικά με την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης του ΕΕΜ από την ΕΚΤ και οι διαπιστώσεις των ελεγκτών είναι μεικτές. Διαπιστώθηκε ότι, κατά τη συγκρότηση του ΕΕΜ, η ΕΚΤ δεν ανέλυσε κατά τρόπο επαρκώς λεπτομερή τις ανάγκες σε εποπτικό προσωπικό, με αποτέλεσμα τα τρέχοντα επίπεδα στελέχωσης να είναι ανεπαρκή.

Μολονότι ο κανονισμός ΕΕΜ αναθέτει στην ΕΚΤ την άμεση εποπτεία των μεγάλων τραπεζικών ομίλων, προσωπικό της ΕΚΤ έχει ηγηθεί μόλις στο 12 % των επιτόπιων επιθεωρήσεων αυτών των τραπεζών, ενώ οι ομάδες επιθεώρησης απαρτίζονταν σε συντριπτικό ποσοστό (92 %) από υπαλλήλους των εθνικών αρμόδιων αρχών. Ομοίως, το έργο της μη επιτόπιας εποπτείας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το προσωπικό που διορίζουν οι αρχές των κρατών μελών, και η ΕΚΤ δεν έχει επί της ουσίας ανάμειξη σε ό,τι αφορά τη σύνθεση και τις δεξιότητες των μεικτών ομάδων μη επιτόπιας εποπτείας.

Οι ελεγκτές διαπίστωσαν επίσης ότι η ΕΚΤ δεν διαθέτει ολοκληρωμένο σύστημα αξιολόγησης του προσωπικού των εθνικών εποπτικών αρχών που συμμετέχει στις μεικτές εποπτικές ομάδες, ούτε επαρκή βάση δεδομένων των δεξιοτήτων προκειμένου να διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα των ομάδων επιτόπιας και μη επιτόπιας εποπτείας. Επισημαίνουν ακόμη ότι, παρά το γεγονός ότι ο κανονισμός ΕΕΜ απαιτεί τα καθήκοντα στο πλαίσιο της νομισματικής πολιτικής και της εποπτείας να ασκούνται εντελώς χωριστά, η ΕΚΤ έχει υιοθετήσει την άποψη ότι στο πλαίσιο αυτό μπορούν να χρησιμοποιούνται ορισμένες κοινές υπηρεσίες. Οι ελεγκτές παρατηρούν ότι, παρά την εξοικονόμηση πόρων που επιτυγχάνεται, πρέπει να αντιμετωπιστεί ο κίνδυνος εμφάνισης συγκρούσεων συμφερόντων σε ορισμένους τομείς.

Οι ελεγκτές εξέφρασαν τον προβληματισμό τους για την αδυναμία πρόσβασής τους σε πληθώρα εγγράφων κατά τη διάρκεια του ελέγχου αυτού. «Μπορέσαμε να πραγματοποιήσουμε τις εργασίες μας μόνον εν μέρει, δεδομένου ότι οι

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της σχετικής ειδικής έκθεσης που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο του ΕΕΣ www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Εκπρόσωπος Τύπου

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Υπεύθυνος Τύπου

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

πληροφορίες που μας παρέσχε η ΕΚΤ δεν ήταν επαρκείς προκειμένου να αξιολογήσουμε πλήρως την αποτελεσματικότητα της διαχείρισής της όσον αφορά την εποπτική λειτουργία», δήλωσε αναφερόμενος στη διαδικασία του ελέγχου ο **Neven Mates, Μέλος του ΕΕΣ και αρμόδιος για την έκθεση**. «Η ΕΚΤ δεν μας παρέσχε πρόσβαση σε πολλά έγγραφα, τα οποία κρίναμε αναγκαία στο πλαίσιο του ελέγχου μας, με το επιχείρημα ότι δεν αφορούσαν την αποτελεσματικότητα της διαχείρισής της. Επί του παρόντος, το Συνέδριο εξετάζει τις δυνατότητες που έχει στη διάθεσή του προκειμένου να εξασφαλίσει πρόσβαση στα έγγραφα τα οποία κρίνει αναγκαία για τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης της ΕΚΤ.»

Βάσει των διαπιστώσεων του ελέγχου, οι ελεγκτές συνέστησαν στην ΕΚΤ να προβεί στις εξής κυρίως ενέργειες:

- **Επιτόπια εποπτεία:** Η παρουσία της ΕΚΤ στις επιτόπιες επιθεωρήσεις πρέπει να ενισχυθεί σημαντικά.
- **Μη επιτόπια εποπτεία:** Η ΕΚΤ πρέπει να εξασφαλίσει ενδεδειγμένο επίπεδο στελέχωσης και δεξιοτήτων και να βελτιώσει τα εργαλεία που χρησιμοποιεί για τον προσδιορισμό των δεξιοτήτων και την κατανομή του προσωπικού.
- **Υποχρέωση λογοδοσίας:** Η ΕΚΤ πρέπει να παρέχει τα έγγραφα που είναι αναγκαία για τους σκοπούς του ελέγχου και να καταρτίσει πλαίσιο επιδόσεων στον τομέα της εποπτείας.
- **Διακυβέρνηση:** Πρέπει να απλουστευθεί η διαδικασία λήψης αποφάσεων και να εξεταστούν οι κίνδυνοι που ενέχει η χρήση κοινών υπηρεσιών.

Η ΕΚΤ αποδέχθηκε τις εν λόγω συστάσεις στο σύνολό τους, με μία εξαίρεση όσον αφορά τις κοινές υπηρεσίες και την επιρροή του εποπτικού συμβουλίου του ΕΕΜ επί του προϋπολογισμού της ΕΚΤ για τις εποπτικές δραστηριότητες. Κατά την άποψη της ΕΚΤ, το εποπτικό συμβούλιο δεν ασκεί έλεγχο επί του εποπτικού προϋπολογισμού ή επί των ανθρωπίνων πόρων, δεδομένου ότι δεν είναι όργανο λήψης αποφάσεων της ΕΚΤ, αλλά ένα όργανο που προστέθηκε στη θεσμική δομή της ΕΚΤ με τον κανονισμό ΕΕΜ.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Το 2008 η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση προκάλεσε σοβαρές αναταράξεις σε πολλές ευρωπαϊκές οικονομίες. Απότοκο της κατάστασης αυτής για τον τραπεζικό τομέα, ύστερα από σειρά ετών απορρύθμισης και αυξημένης ανάληψης κινδύνων, ήταν ότι πολλοί δανειοδοτικοί οργανισμοί αναγκάστηκαν να στραφούν στις κυβερνήσεις για χρηματοδοτική στήριξη. Το 2012, προκειμένου να διαρραγεί ο «φαύλος κύκλος» της υπερβολικής ανάληψης κινδύνων και των διασώσεων τραπεζών με δημόσιους πόρους, και επιδιώκοντας μια βιώσιμη λύση στη ζώνη του ευρώ, οι ηγέτες της ΕΕ ανακοίνωσαν επίσημα την κοινή ρύθμιση των τραπεζών μέσω μιας ευρωπαϊκής τραπεζικής ένωσης.

Κύριοι πυλώνες της τραπεζικής ένωσης επρόκειτο να είναι η κεντρική εποπτεία των τραπεζών της ζώνης του ευρώ, ένας μηχανισμός διασφάλισης της εκκαθάρισης των προβληματικών τραπεζών με ελάχιστο κόστος για τους φορολογουμένους και την οικονομία, και ένα εναρμονισμένο σύστημα εγγύησης των καταθέσεων. Το πρώτο βήμα, η κεντρική εποπτεία, οδήγησε στην ίδρυση του ΕΕΜ το 2014, με σκοπό να αναλάβει μεγάλο μέρος του εποπτικού έργου που εκτελούσαν προηγουμένως οι εθνικές αρχές. Ο ΕΕΜ τέθηκε υπό την αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, αλλά σε αυτόν εμπλέκονται επίσης ενεργά οι εθνικές εποπτικές αρχές ή εθνικές αρμόδιες αρχές (ΕΑΑ) των κρατών μελών.

Η ειδική έκθεση αριθ. 29/2016 με τίτλο «Ενιαίος εποπτικός μηχανισμός - Καλό ξεκίνημα, αλλά απαιτούνται περαιτέρω βελτιώσεις» διατίθεται σε 23 γλώσσες της ΕΕ.